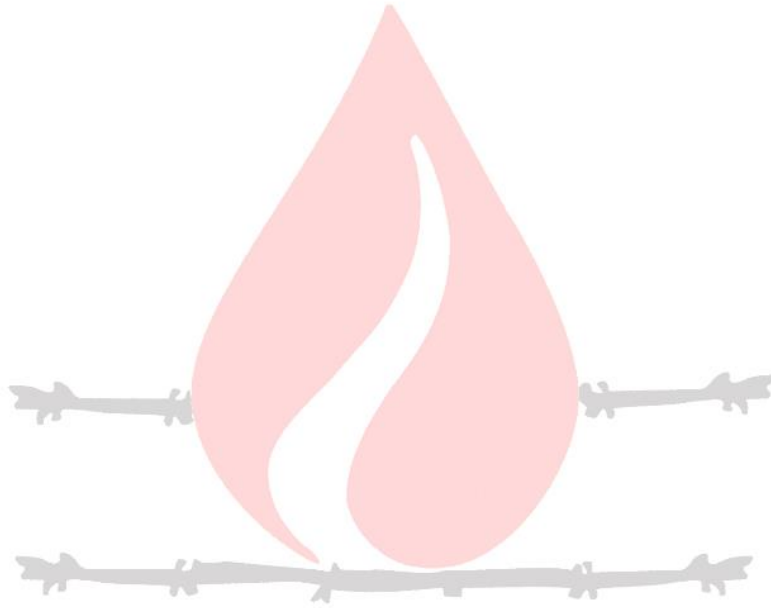
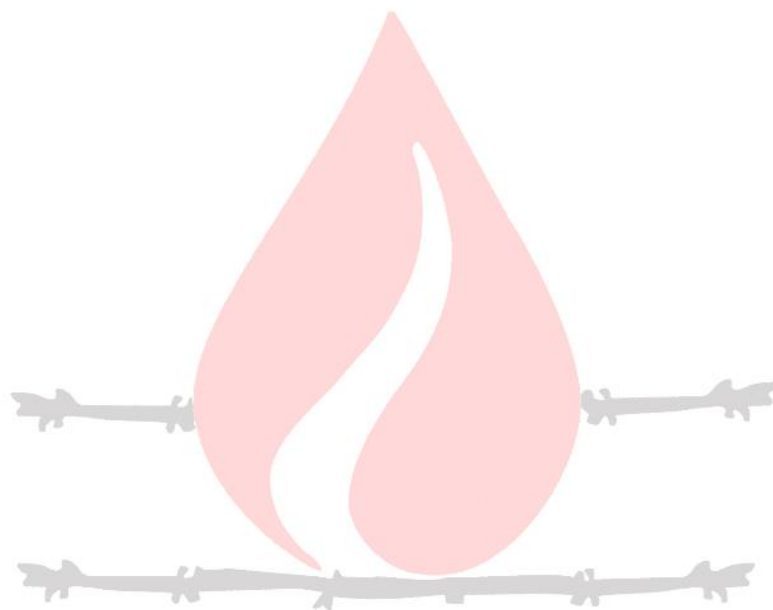

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
آبان ماه ۱۳۹۹
Organization for Defending Victims
of Violence ۹۹۰۸۰۱۰۵

نگاهی به کارنامه حقوق بشری عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی (۱۵)
گزارش راهبردی ۹۹/۱۰۵

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

درآمد:

در این گزارش تحولات مربوط به موارد نقض حقوق بشر در کشورهای عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی و موارد نقض حقوق بشر از سوی این دولت‌ها در سایر کشورهای منطقه، در آبان ماه ۱۳۹۹، بر اساس مقالات، گزارش‌ها، بیانیه‌ها و اخبار آشکار به دست آمده از سازمان‌های حقوق بشری مردم‌نهاد و بین‌المللی و رسانه‌های گروهی^۱، مورد بررسی قرار گرفته است. محورهای مهم این بررسی به صورت خلاصه به شرح زیر است:

الف) موارد نقض حقوق بشر در عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی

*عربستان سعودی

۱- صدور بیانیه از سوی کمیته رفع تبعیض علیه زنان سازمان ملل، در روز پنج‌شنبه ۱۵ آبان ماه ۱۳۹۹، در خصوص درخواست از عربستان سعودی جهت آزاد کردن لوجین الهذلول، فعال حقوق زنان. موارد مهم این گزارش عبارت‌اند از:

الف) صدور بیانیه از سوی کمیته حقوق زنان سازمان ملل، مبنی بر به شدت هشدارآمیز بودن وخامت وضعیت سلامت لوجین الهذلول، فعال حقوق زنان، با توجه به مبادرت ورزیدن او به اعتصاب غذا از روز دوشنبه ۵ آبان ماه، در اعتراض به حس طولانی مدت وی، همچنین درخواست این کمیته از حکومت عربستان جهت آزاد کردن بی‌درنگ الهذلول و دیگر مدافعان محبوس حقوق زنان؛

^۱دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل (Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR)); پایگاه خبری سازمان ملل (UN News); سازمان دیده‌بان حقوق بشر (Human Rights Watch); پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور (Middle East Monitor (MEMO)); سازمان دیده‌بان حقوق بشر اروپا - مدیترانه (Euro-Mediterranean Human Rights Monitor); مرکز حقوق بشر امارات متحده عربی (Emirates Centre for Human Rights (ECHR)); انجمن حقوق بشر بحرین (Bahrain Forum for Human Rights (BFHR)); مؤسسه آمریکایی‌ها برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین (Americans for Democracy and Human Rights in Bahrain (ADHRB)) و خبرگزاری رویترز (Thomson Reuters Foundation).

ب) اشاره به ابراز نگرانی جدی این کمیته در خصوص اطلاعات اخیر به دست آمده از شرایط حبس طولانی مدت خانم الهذلول، از جمله گزارش‌ها در مورد عدم برخورداری وی از امکان ملاقات مرتب با خانواده خود؛

ج) اشاره به فعالیت‌های الهذلول، در زمینه ارتقاء حقوق زنان در کشور خود، از جمله از طریق کارزارهای حق راندگی برای زنان و پایان دادن به قوانین نظام قیمومیت مردسالارانه؛

د) اشاره به ملاقات وی با کمیته رفع تبعیض علیه زنان سازمان ملل، در ماه فوریه ۲۰۱۸ میلادی، جهت به اشتراک گذاردن مشاهدات خود از وضعیت حقوق زنان در عربستان سعودی، دستگیری او ۳ ماه پس از انجام این ملاقات و حبس وی از آن زمان به دلیل مسائل امنیت ملی، که بر اساس اتهامات مطرح شده، بخشی از آن با تعامل وی با این نهاد سازمان ملل مرتبط است؛

ه) اشاره به اقدام عربستان سعودی به اطمینان خاطر دادن به این کمیته در مال فوریه سال جاری میلادی، در خصوص برگزاری محاکمه الهذلول در ماه مارس که البته از آن زمان تاکنون چندین بار به تأخیر افتاده است؛

و) اشاره به درخواست این نهاد سازمان ملل از مقامات سعودی جهت، حمایت از حقوق الهذلول بر حیات، سلامتی، آزادی و امنیت در تمامی مواقع، ضمن خاطرنشان کردن حق مدافعان حقوق بشر به برقراری ارتباط با سازمان ملل، فارغ از هرگونه هراس و یا مواجهه با اقدام تلافی جویانه؛

ز) اشاره به تقاضای این کمیته از سلمان بن عبدالعزیز، پادشاه عربستان، پیش از فرارسیدن روز بین‌المللی مدافعان حقوق زنان در روز ۲۹ نوامبر سال جاری (۹ آذرماه)، جهت استفاده از قدرت ویژه سلطنتی خود به منظور حصول اطمینان از آزادی لوجین الهذلول از زندان؛

^۲ بیانیه کمیته رفع تبعیض علیه زنان سازمان ملل. قابل بازیابی در لینک:

۲- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور، در روز دوشنبه ۱۲ آبان ماه ۱۳۹۹، به نقل از خبرگزاری اسوشیتدپرس، در خصوص امکان منجر شدن یک پیام توئیتری در عربستان به حبس فرد منتشرکننده آن. نکات مهم این گزارش عبارت است از:

الف) بهره‌برداری مقامات سعودی از ساختار شبکه‌های اجتماعی عمدتاً در راستای سرکوب مخالفان و منتقدان حکومت، از روشنفکران گرفته تا مقام‌های ارشد حکومتی و تحدید آزادی بیان در این پادشاهی؛

ب) اشاره به ناپدید شدن عبدالعزیز الداخل^۳، معاون وزیر دارایی عربستان، در ماه آوریل سال جاری میلادی، پس از به اشتراک گذاشتن توئیتی مبنی بر تسلیت وی برای مرگ یکی از فعالان حقوق بشری این کشور؛

ج) اشاره به اقدام وزارت دادگستری ایالات متحده، در سال گذشته میلادی، به متهم کردن دو کارمند سابق توئیتر به جاسوسی برای عربستان سعودی، از طریق استفاده از داده‌های این کمپانی جهت دسترسی به اطلاعات شخصی بیش از ۶ هزار تن از حساب‌های کاربری، در سال ۲۰۱۵ میلادی؛

د) اشاره به تعلق داشتن یکی از این حساب‌های کاربری به عمر عبدالعزیز^۴، مخالف سرشناس که بعدها به جمال خاشقچی روزنامه‌نگار سعودی و اشنگن‌پست نزدیک شد - ستون‌نویسی که از آزادی بیان در جهان عرب حمایت می‌کرد و در سال ۲۰۱۸ میلادی توسط مأموران حکومتی در کنسولگری عربستان در استانبول به قتل رسید؛

ه) اشاره به اظهارات لین معلوف، معاون بخش خاورمیانه سازمان عفو بین‌الملل، مبنی بر منجر شدن انتشار یک توئیست ساده در عربستان به محبوس شدن فرد ناشر، بدون امکان دسترسی به وکیل برای او، برای ماه‌ها و شاید حتی سال‌ها^۵؛

³ Abdulaziz Al-Dakhil

⁴ Omar Abdulaziz

^۵ گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور، به نقل از خبرگزاری اسوشیتدپرس. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.middleeastmonitor.com/20201102-in-saudi-arabia-a-tweet-could-land-you-to-prison>

۳- انتشار گزارش از سوی سازمان دیده‌بان حقوق بشر، در روز جمعه ۹ آبان ماه ۱۳۹۹، در خصوص الزامات لغو نظام سوءاستفاده‌جویانه و استثمارکننده کفالت در عربستان سعودی. نکات مهم گزارش به شرح زیر است:

الف) گزارش‌های به‌دست‌آمده به نقل از مقامات سعودی در روزهای اخیر، مبنی بر قصد آن‌ها برای لغو نظام بدنام کفالت در سال ۲۰۲۱ میلادی که بر اساس آن وضعیت حقوقی حدود ۱۰ میلیون کارگر مهاجران وابسته به کارفرمایانی است که به سوءاستفاده و استثمار آن‌ها می‌پردازند، از جمله از طریق کار اجباری و قاچاق و قرار دادنشان در شرایط برده‌وار؛

ب) اشاره به اشتیاق وافر کشورهای حوزه خلیج (فارس) به پافشاری بر اقدام‌شان به لغو نظام کفالت: این در حالی است که بیشتر آن‌ها تنها اقدام به انجام اصلاحاتی در این زمینه کرده و هیچ‌یک به‌طور کامل لغو آن را رقم نزده‌اند. در این میان عربستان سعودی یکی از سخت‌گیرانه‌ترین نظام‌های کفالت در منطقه را دارا است که شامل تمامی ارکان سوءاستفاده‌جویانه می‌شود؛

ج) اشاره به وابسته بودن لغو نظام کفالت عربستان به حذف ۵ رکن اصلی این نظام که اختیار زندگی کارگران مهاجر را در دست کارفرمایان آن‌ها قرار می‌دهد. این موارد عبارت‌اند از:

- لزوم برخورداری کارگر مهاجر از کارفرمایی که به‌منظور ورود به کشور به‌عنوان کفیل وی عمل کند؛

- قدرت کارفرمایان در تأمین و تجدید مجوزهای اقامتی و شغلی کارگران و توانایی آن‌ها در لغو این مجوزها به‌دلخواه و در هر زمان؛

- لزوم کسب رضایت کارفرمایان از سوی کارگران جهت ترک یا تغییر شغل خود؛

- حاکمی بودن غیبت یک کارگر از فراهم آمدن امکان لازم برای کارفرما جهت گزارش

دادن به مقامات در این زمینه، تبدیل‌شدن خود به خودی این کارگر به فردی فاقد مدارک

هویتی و فراهم آمدن امکان دستگیری، حبس و اخراج وی؛

- لزوم کسب رضایت کارفرمایان از سوی کارگران جهت خروج از کشور در قالب اجازه خروج؛

د) اشاره به اقدام سازمان دیده‌بان حقوق بشر به مستندسازی چگونگی فراهم آمدن امکان سوءاستفاده و استثمار کارگران بر اساس این ارکان نظام کفالت؛

ه) اشاره به توانایی ناچیز کارگران در زمینه شکایت از کار خود و یا گریز از هرگونه سوءاستفاده، با توجه به تحت کنترل قرار داشتن ورود و خروج از کشور، اقامت و قدرت تغییر شغل از سوی آن‌ها، توسط کارفرمایان؛

و) اشاره به سوءاستفاده بسیاری از کارفرمایان از این اختیار با گرفتن گذرنامه‌های کارگران، ناگزیر ساختن آن‌ها به انجام کار در ساعت‌های اضافی و محروم کردنشان از دریافت دستمزد، همچنین زندانی کردن، به‌ویژه کارگران خانگی مهاجر، در خانه‌های کارفرمایانشان و قرار دادن آن‌ها در معرض سوءاستفاده‌های فیزیکی و جنسی؛

ز) اشاره به منوط بودن قصد عربستان سعودی برای لغو نظام کفالت به پرداختن به تمامی عوامل ذکر شده و حصول اطمینان از فراهم آمدن امکان لازم برای ورود، اقامت یا خروج از کشور بدون وابستگی به تمایل فرد یا شرکت کارفرما؛

۴- انتشار گزارش از سوی خبرگزاری رویترز، در روز سه‌شنبه ۶ آبان ماه ۱۳۹۹، در خصوص دست زدن فعال سعودی سرشناس حقوق زنان به اعتصاب غذا در زندان. نکات

مهم گزارش به شرح زیر است:

الف) اظهارات خانواده لوجین الهدلول، مبنی بر به مبادرت ورزیدن این فعال سعودی سرشناس حقوق زنان و محبوس در زندان در عربستان از سال ۲۰۱۸ میلادی، به اعتصاب غذای جدید، از روز دوشنبه ۵ آبان ماه، در اعتراض به شرایط حبس خود؛

ب) اشاره به اظهارات لینا الهدلول، خواهر این زندانی، خطاب به خبرگزاری رویترز، مبنی بر برشمردن امکان ملاقات منظم با خانواده، به‌عنوان مهم‌ترین درخواست لوجین: این در حالی است که الهدلول در پایان ماه اوت سال جاری نیز به مدت ۶ روز دست به اعتصاب

^۱گزارش سازمان دیده‌بان حقوق بشر. قابل بازیابی در لینک:

غذا زد، پس از آن که مقامات زندان الحائر در ریاض، ارتباط وی با جهان خارج را برای مدت ۴ ماه قطع کرده بودند؛

ج) اشاره به اجازه یافتن الهذلول - ۳۱ ساله که با دست کم دهها فعال حقوق زنان دیگر دستگیر شده است - به برخورداری از ملاقاتهای محدود با خانواده خود، از جمله در روزهای ۲۳ مارس، ۱۹ آوریل، ۳۱ اوت و سرانجام روز دوشنبه ۲۶ اکتبر (۵ آبان ماه) سال جاری؛

د) اشاره به اظهارات این فعال زن، مبنی بر خسته شدن او از سوءرفتارها و محرومیت وی از شنیدن صدای خانواده خود و تصمیم او برای آغاز اعتصاب غذا از عصر همان روز تا زمان برخورداری وی از تماسهای منظم؛

ه) اشاره به برانگیخته شدن انتقادات جهانی و خشم پایتختهای اروپایی و کنگره ایالات متحده در مورد این پرونده، به ویژه پس از قتل جمال خاشقچی، روزنامه‌نگار سعودی، در سال ۲۰۱۸ میلادی، توسط مأموران حکومت عربستان در کنسولگری این کشور در استانبول؛

و) اشاره به اقدام عربستان سعودی به آزاد کردن موقت برخی از فعالان حقوق زنان که در پی سرکوب گسترده مخالفان در این کشور زندانی شده بودند: این در حالی است که مابقی زندانیان همچنان محبوس باقی مانده و شاهد برگزاری جلسات پراکنده دادگاه پشت درهای بسته هستند؛

ز) اشاره به گزارشهای گروههای حقوق بشری، مبنی بر قرار گرفتن دست کم ۳ تن از این زنان، از جمله لوجین الهذلول، در معرض شوکهای الکتریکی، شلاق و حملات جنسی؛

ح) اشاره به اقدام مقامات سعودی به انکار اتهامات شکنجه و اظهارات آنها مبنی بر مبتنی بودن دستگیریها بر ظن آسیب وارد آمدن به منافع عربستان و حمایت این افراد از عناصر متخاصم در خارج از کشور: این در حالی است که تنها تعداد معدودی از این اتهامات علنی شده است؛

ط) اشاره به شامل شدن اتهامات الهذلول به برقراری ارتباط با ۱۵ تا ۲۰ روزنامه‌نگار خارجی در عربستان سعودی، تلاش برای درخواست شغل در سازمان ملل و مشارکت در آموزشهای خصوصی مجازی؛

ی) اشاره به دستگیری جداگانه شماری از دیگر فعالان، اندیشمندان و روحانیون در سال‌های اخیر، در تلاش آشکار جهت سرکوب مخالفان احتمالی، حتی در شرایطی که محمد بن سلمان، ولیعهد کشور، بر اعمال اصلاحات لازم به‌منظور ایجاد گشایش در فضای این پادشاهی تأکید دارد.^۷

*بحرین

۱- انتشار گزارش از سوی مؤسسه آمریکایی‌ها برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین^۸، در روز چهارشنبه ۷ آبان ماه ۱۳۹۹، در خصوص روش‌های حکومت بحرین جهت سرپوش نهادن بر موارد نقض حقوق بشر. نکات محوری این گزارش عبارت‌اند از:

الف) گذشت ۹ سال از به خیابان آمدن مردم بحرین جهت درخواست برای دستیابی به اصلاحات سیاسی و احترام به حقوق بشر و پیشرفت حکومت بحرین در این مدت، تنها در زمینه پیشبرد راهبردهای سرپوش‌گذاری خود؛

ب) اشاره به سرمایه‌گذاری قابل ملاحظه خانواده سلطنتی بحرین در پنهان کردن حقایق بی‌رحمانه و ظالمانه وضعیت حقوق بشر در این کشور، به‌رغم وجود نهادهای نظارتی نمایشی و شبکه‌های اجتماعی وابسته به آنها، از جمله وزارت کشور بحرین که وظیفه آن قاعداً نظارت بر برخورداری شهروندان کشور از امنیت داخلی است، اما غالباً متهم به ارتکاب به سوء مدیریت شدید و تخلفات گسترده، همچنین افراط در موارد نقض حقوق بشر می‌شود؛

ج) اشاره به وجود اتهامات مستند در خصوص اقدام دفتر دادستانی عمومی به منصوب کردن کارکنان سابق در وزارت کشور بحرین، باهدف تحدید عامدانه توانایی قوه قضائیه در زمینه عملکرد بی‌طرفانه خود و دعاوی مستند در خصوص اعمال شکنجه به‌منظور کسب اعترافات ساختگی از فعالان و مدافعان حقوق بشر؛

^۷ گزارش خبرگزاری رویترز. قابل‌بازایی در لینک:

<https://b2n.ir/832874>

^۸ Americans for Democracy and Human Rights in Bahrain (ADHRB)

د) اشاره به دیگر تعبیر ساختگی و به دور از واقعیت ارائه شده از سوی وزارت کشور در سایت مجازی آن، از جمله تلاش بی‌امان این نهاد جهت تسهیل ایجاد فضایی امن برای مراسم عاشورا و یا مورد تحسین قرار دادن پادشاه کشور برای رویکرد خود در زمینه ایجاد انسجام ملی و الگوی برادری ملی: این در حالی است که منتقدان رژیم از اقدام آن به سلب تابعیت از ۳۰۰ تن از شهروندان این کشور، عمدتاً فعالان و روحانیون شیعه، آن‌هم تنها برای اظهارات مسالمت‌آمیز خود، پرده برمی‌دارند؛

ه) اشاره به همچنین اقدام حکومت به شکنجه متداوم رهبران مخالف شیعه و تبعیض‌های هدفمند علیه جامعه تشیع در این کشور، از جمله اعمال محدودیت‌هایی در زمینه حقوق دینی، تخریب مساجد و نهادهای مذهبی شیعیان که همگی در تضاد با تعبیر یکپارچگی و انسجام هستند؛

و) اشاره به اقدام سایت‌های مجازی و شبکه‌های اجتماعی متعلق به خبرگزاری بحرین و وزارت خارجه این کشور به راه‌اندازی برنامه اقدام و راهبردی ملی حقوق بشر، همچنین اقدام حکومت به بنیان نهادن مؤسسه ملی بحرین برای حقوق بشر^۹ در سال ۲۰۱۴ میلادی در پاسخ به انتقادهای شدید در زمینه وضعیت حقوق بشر در کشور که رسماً وظیفه دریافت، بررسی و تحقیق در زمینه شکایات مربوط به موارد نقض حقوق بشر، ارجاع آن به مقامات مربوطه و پیگیری پیشرفت‌های صورت گرفته در این زمینه را دارد؛

ز) اشاره به درعین حال، گسترده‌گی تبعیض‌های سیستماتیک صورت گرفته در واقعیت، علیه اکثریت جامعه شیعیان بحرین، از جمله در زندان‌ها، از تحقیرهای زبانی و شفاهی گرفته تا اقدام مأموران زندان به ایجاد اختلال در نماز زندانیان و مصادره اموال مذهبی آن‌ها: این در حالی است که مسئولان مؤسسه ملی بحرین برای حقوق بشر گزارش داده‌اند که هم با زندانیان و هم مأموران زندان ملاقات کرده و گزارش‌های آن‌ها حاکی از محترم شمردن آزادی مذهبی بوده است؛

ح) اشاره به تأسیس نهاد دادرسی وزارت کشور، به‌عنوان نهاد مستقل دیگری جهت حصول اطمینان از پایبندی به قوانین و مقررات که به دلیل فقدان بی‌طرفی و استقلال عمل

⁹ Bahrain's National Institute for Human Rights (NIHR)

از وزارتخانه مربوطه مورد انتقاد قرار گرفته است، از جمله ناکارآمدی‌های این نهاد از زمان تأسیس آن در سال ۲۰۱۲ میلادی، در زمینه مسئول به شمار آوردن کارکنان و مأموران زندان‌ها برای سوءرفتار و خلافکاری و ناکارآمدی در زمینه اتخاذ اقدام عاجل در خصوص حمایت از زندانیان در برابر شکنجه و دیگر سوءرفتارها، همچنین اقدام این نهاد به مردود شمردن اتهامات وارده به مسئولان زندان‌ها که نیاز به تحقیق و بررسی دارد - پرونده‌های هاجر منصور و حسین موسی؛

ط) اشاره به مؤثر واقع شدن نسبی تلاش‌های جامع حکومت بحرین در راستای سرپوش نهادن بر واقعیات حقوق بشری این کشور و درعین حال ابراز خشنودی از وجود سازمان‌های مردم‌نهاد و فعالان بحرینی که به‌طور فزاینده به نشر اطلاعات در این زمینه پرداخته و پرده از واقعیات حقوق بشری این کشور بر می‌دارند؛

ی) تأکید بر ضرورت اقدام دولت بحرین به جدی انگاشتن موارد نقض حقوق بشر در کشور، به جای متمرکز نمودن تلاش‌ها بر سرپوش نهادن بر آنها^{۱۱}؛

۲- انتشار گزارش از سوی انجمن حقوق بشر بحرین^{۱۱}، در روز دوشنبه ۵ آبان ۱۳۹۹، در خصوص حق حسن مشیمه^{۱۲}، دبیر کل جنبش حق، جهت دریافت درمان‌های لازم و

برخورداری از آزادی کامل. نکات مهم این گزارش عبارت است از:

الف) حاکی بودن خبرهای ناخوشایند درباره وضعیت سلامتی حسن مشیمه، زندانی عقیدتی - سیاسی و دبیر کل جنبش حق، از وخامت وضعیت زندان‌های بحرین، به‌ویژه در زمینه مراقبت‌های پزشکی و درمانی؛

ب) تأکید بر ضرورت برخورداری مشیمه از حق دریافت درمان‌های مناسب و لازم و آزادی بی‌درنگ و بدون قید و شرط وی؛

^{۱۱}گزارش مؤسسه آمریکایی‌ها برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.adhrb.org/2020/10/whitewashing-101-a-guide-on-bahrains-methods-in-covering-up-their-human-rights-abuses>

^{۱۱} Bahrain Forum for Human Rights (BFHR)

^{۱۲} Hassan Mushaima

ج) اشاره به اظهارات علی مشیمه، فرزند این زندانی و فعال مخالف بحرینی در توئیتر، مبنی بر انتقال یافتن پدرش به بیمارستان نظامی پس از تنگی نفس‌های شدید ناشی از افزایش ناگهانی فشار خود و رسیدن آن به مرز خطرناک، اشاره به بستری شدن او برای حدود ۶ ساعت در این بیمارستان، پس از کاهش میزان فشار وی: این در حالی است که این بیمار باید با توجه به ابتلاء به اختلال در فشارخون و بیماری دیابت در مدت‌زمان کوتاه توسط یک پزشک متخصص مورد معاینه و بررسی قرار گیرد و تحت درمان باشد و

د) تأکید بر حق تمامی زندانیان عقیدتی - سیاسی، از جمله رهبران مخالف حکومت بحرین، بر دستیابی به آزادی تمام و کمال، رفع احکام قضایی خودسرانه علیه آن‌ها و جبران کردن خسارات وارد آمده به ایشان^{۱۳}؛

۳- انتشار گزارش از سوی مؤسسه آمریکایی‌ها برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین، در روز جمعه ۲ آبان ماه ۱۳۹۹، به نقل از کارگروه حبس خودسرانه سازمان ملل در خصوص حبس خودسرانه ۹ بحرینی دیگر و موارد متعدد نقض حقوق بشر در قبال آن‌ها. موارد مهم گزارش مذکور به شرح زیر است:

الف) نظر کارگروه حبس خودسرانه سازمان ملل در ماه سپتامبر سال جاری میلادی، در رابطه با حسین علی حسن خمیس^{۱۴} و ۸ شهروند بحرینی دیگر که به تازگی در پایگاه اینترنتی این کارگروه منتشر شده و در گزارش سالانه آن خطاب به شورای حقوق بشر انعکاس یافته است: گفتنی است که این شهروندان بحرینی در ماه آوریل سال ۲۰۱۹ میلادی از سوی دادگاه کیفری عالی چهارم این کشور و در پی برگزاری محاکمه گروهی ناعادلانه محکوم شدند؛

ب) اشاره به حاکی بودن یافته‌های این کارگروه از اجرای الگوی دستگیری‌های فاقد حکم بازداشت و استفاده از شکنجه جهت کسب اعتراف در این پرونده‌ها و محکومیت متهمان از سوی دولت بحرین به فعالیت در نهادی تروریستی - «حزب... بحرین»؛

^{۱۳} گزارش انجمن حقوق بشر بحرین. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.bfhr.org/english/article.php?id=979&cid=148>

^{۱۴} Husain Ali Hasan Khamis

ج) اشاره به تناقض حبس این افراد با چندین قانون بین‌المللی حقوق بشر در رابطه با حبس خودسرانه و درخواست این کارگروه از حکومت بحرین جهت اتخاذ اقدام بی‌درنگ در راستای بهبود این وضعیت، از جمله آزاد کردن بی‌درنگ این زندانیان که به‌طور غیرقانونی محبوس شده‌اند، جبران خسارات آن‌ها، از جمله تجدید مدارک هویتی آن‌ها و حذف سوابق کیفری‌شان بر اساس حقوق بین‌الملل؛

د) اشاره به درخواست این نهاد سازمان ملل از دولت بحرین، با توجه به شیوع بیماری همه‌گیر کووید - ۱۹ و تهدید آن برای زندان‌ها، جهت اتخاذ اقدامات عاجل و حصول اطمینان از آزادی بی‌درنگ این ۹ شهروند بحرینی^{۱۵} که به‌طور غیرقانونی در زندان‌های جو و درای داک محبوس و متحمل موارد متعدد نقض غیرقانونی حقوق بشر شده‌اند؛

ه) اشاره به دستگیری این شهروندان بحرینی از ماه سپتامبر سال ۲۰۱۳ تا ماه فوریه سال ۲۰۱۸ میلادی، بدون حکم بازداشت و قرار گرفتن در معرض شکنجه و ناپدیدشدگی‌های قهری درحالی‌که یکی از متهمان در زمان دستگیری پایین‌تر از سن قانونی بوده و برخی از متهمان نیز پس از قرار گرفتن در معرض شکنجه ناگزیر به اعتراف شده‌اند؛

و) اشاره به عدم دسترسی و یا دسترسی مقطعی و محدود متهمان این پرونده به وکیل، برگزاری غیابی یکی از جلسات استماع، ممانعت به عمل آمدن از ارائه مدارک و اسناد از سوی برخی از متهمان و یا فراخواندن شاهد در راستای دفاع از خود و سلب تابعیت ابتدایی از متهمان که البته تابعیت‌شان با فرمان سلطنتی صادر شده در ماه آوریل سال ۲۰۱۹ میلادی به آن‌ها بازگردانده شد؛

ز) اشاره به اقدام دادگاه به مردود به شمار آوردن مکرر دفاعیات وکلای پرونده در زمینه، عدم اعتبار شهادت شاهدان، انجام دستگیری‌ها و جستجوهای بدون حکم و اعترافات

¹⁵ Husain Ali Hasan Khamis, Qasim Ahmed Ali Hasan AlMalki, Jawad Redha Ahmed Abdulnabi Ahmed AlTarifi, Ali Husain Ahmed Salman Ahmed AlAali, Hasan Ali Abdulla Hasan Salman Fateel, Ahmed Mohamed Hasan Merza Hasan Kadhemi, Husain Ali Mohsen Ali Muhana, Mansoor Abdulwahed Hasan Mohamed AlDolabi and Hasan Moosa Jaafar Mohamed Ali

به دست آمده تحت شکنجه، همچنین اقدام دادگاه به استفاده از قانون مبارزه با تروریسم بحرین جهت توجیه اقدامات مقامات در این پرونده‌ها؛

ح) اشاره به ناکارآمدی دادگاه در پرداختن به اتهاماتی چون:

- عدم آگاهی‌رسانی به متهمان به هنگام دستگیری در مورد اتهاماتشان و آگاهی یافتن برخی از متهمان از این اتهامات در هنگام محاکمه و پس از مورد بازجویی قرار گرفتن برای اتهامات دیگر؛

- عدم فراهم آوردن مبنای حقوقی برای انجام دستگیری‌ها، علاوه بر ناکارآمدی در ارائه حکم بازداشت و مطلع ساختن به موقع متهمان از موارد اتهامی؛

- تأخیرهای انجام شده در زمینه قرار دادن هر یک از متهمان در قبال مقام قضایی؛

- ناپدیدشدگی‌های قهری؛

ط) اشاره به توافق کارگروه حبس خودسرانه سازمان ملل با کمیته حقوق بشر در زمینه بیش از حد گسترده و مبهم بودن تعریف تروریسم در قانون حمایت از جامعه در قبال اقدامات تروریستی^{۱۶} بحرین، که بر اساس آن این ۹ شهروند مورد پیگرد قانونی قرار گرفتند؛

ی) اشاره به درخواست این کارگروه جهت آزادی بی‌درنگ و بدون قید و شرط هر ۹ شهروند بحرینی و حصول اطمینان دولت از برخورداری آنها از درمان‌های پزشکی، همچنین جبران خسارات آنها، حذف کامل سوابق کیفری از پرونده‌هایشان، انجام تحقیقات کامل و مستقل در زمینه شرایط حبس خودسرانه آنها و اتخاذ تدابیر لازم در زمینه به مجازات رساندن عوامل این اقدامات^{۱۷}.

¹⁶ Protection of Society from Terrorist Acts

¹⁷ گزارش مؤسسه آمریکایی‌ها برای دموکراسی و حقوق بشر در بحرین. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.adhrb.org/2020/10/un-working-group-on-arbitrary-detention-opinion-nine-more-bahrainis>

*امارات متحده عربی

۱- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور، در روز جمعه ۹ آبان ماه ۱۳۹۹، در خصوص اعتراض سازمان‌های حقوق بشری به نامزد شدن رئیس پلیس امارات متحده عربی به‌عنوان رئیس اینترپل (پلیس بین‌المللی). موارد مهم این گزارش عبارت‌اند از:

الف) ابراز نگرانی عمیق شماری از سازمان‌های بین‌المللی حقوق بشری، در روز چهارشنبه ۷ آبان ماه، در خصوص نامزدی سرگرد احمد ناصر الریسی^{۱۸}، بازرس کل وزارت کشور امارات متحده عربی، به‌عنوان رئیس سازمان بین‌المللی پلیس جنایی (اینترپل)؛

ب) اشاره به اقدام این نهادهای حقوق بشری به ارسال نامه مشترک خطاب به یورگن استوک^{۱۹}، دبیر کل پلیس بین‌الملل، مبنی بر منجر شدن این انتصاب به تضعیف اعتبار و مأموریت اینترپل و تأثیر جدی بر توانایی این سازمان در انجام مؤثر و حاکی از حسن نیت وظیفه خود؛

ج) اشاره به انجامیدن انتصاب الریسی به‌عنوان رئیس اینترپل به خدشه‌دار شدن اعتبار این سازمان و تناقض شدید آن با روح اعلامیه جهانی حقوق بشر و مسئولیت سازمان مزبور، با توجه به سوابق ضعیف حقوق بشری امارات متحده عربی، از جمله استفاده سیستماتیک

از شکنجه و سوءرفتار در نهادهای امنیتی حکومتی؛
د) اشاره به به‌شمار آمدن الریسی به‌عنوان نماینده حکومت امارات متحده عربی و بخشی از دستگاه امنیتی کشور که به مورد هدف قرار دادن سیستماتیک منتقدان مسالمت‌جو، تداوم بخشیده و عملاً منجر به حذف فضای مدنی در کشور می‌شوند؛

ه) اشاره به قرار گرفتن وکلا، روزنامه‌نویسان، فعالان سیاسی و مدافعان حقوق بشر در امارات متحده عربی در معرض روش‌های تلافی‌جویانه و ارعاب‌آمیز، ناپدیدشدگی‌های

¹⁸ Major General Ahmed Nasser Al-Raisi

¹⁹ Jurgen Stock

قهری، شکنجه و حبس خودسرانه، تنها به دلیل بیان مسالمت‌جویانه عقاید خود، از جمله در زمینه اتهامات ساختگی در رابطه با تروریسم؛

و) اشاره به مسئول بودن حکومت امارات متحده عربی در قبال موارد نقض شدید حقوق بشر و قانون بشردوستانه در خارج از مرزهای خود؛

ز) اشاره به اسامی برخی از سازمان‌های امضاء کننده این نامه، از جمله انجمن قربانیان شکنجه در امارات متحده عربی^{۲۰}، دموکراسی برای جهان عرب اکنون^{۲۱}، مرکز اروپا برای دموکراسی و حقوق بشر^{۲۲}، سازمان دیده‌بان حقوق بشر، کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی^{۲۳} و مرکز بین‌المللی برای عدالت و حقوق بشر^{۲۴}؛

ح) گفتنی است که تصمیم‌گیری درباره انتصاب رئیس جدید اینترپل در خلال برگزاری مجمع عمومی آن‌که در روزهای ۷ و ۸ دسامبر سال جاری میلادی (۱۷ و ۱۸ آذرماه) متأسفانه در ابوظبی نیز برگزار می‌شود، انجام می‌گیرد^{۲۵}؛

۲- انتشار گزارش از سوی مرکز حقوق بشر امارات متحده عربی^{۲۶}، در روز چهارشنبه ۷ آبان ماه ۱۳۹۹، در خصوص ۵۱ سالگی احمد منصور، فعال حقوق بشر در زندان و ضرورت آزاد کردن بی‌درنگ وی از سوی حکومت امارات متحده عربی. نکات مهم این گزارش عبارت است از:

الف) درخواست از مقامات امارات متحده عربی جهت آزاد کردن بی‌درنگ و بدون قید و شرط احمد منصور، فعال حقوق بشر، که تولد ۵۱ سالگی خود را در سلولی در زندان الصدر در شرایط نامناسب و غیرانسانی می‌گذراند؛

²⁰ Association for Victims of Torture in the UAE

²¹ Democracy for the Arab World Now (DAWN)

²² European Centre for Democracy and Human Rights

²³ International Campaign for Freedom in the UAE

²⁴ International Centre for Justice and Human Rights

²⁵ گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.middleeastmonitor.com/20201030-rights-organisations-object-to-uae-police-chief-nominated-as-interpol-head>

²⁶ Emirates Centre for Human Rights (ECHR)

ب) اشاره به سپری شدن ۳ سال از زمان دستگیری قهری احمد منصور در ۲۰ مارس سال ۲۰۱۷ میلادی توسط مقامات اماراتی، در منزل او و ناپدیدسازی قهری وی برای بیش از یک سال در سلول انفرادی و محروم از دسترسی به وکیل؛

ج) اشاره به محکومیت منصور به تحمل ۱۰ سال حبس در زندان، در ماه مه سال ۲۰۱۸ میلادی، پرداخت جریمه نقدی یک میلیون درهمی و گذراندن ۳ سال نیز به صورت عفو مشروط، به دلیل دفاع از حقوق بشر و عدم پذیرش موارد نقض به وقوع پیوسته در قبال زندانیان سیاسی - عقیدتی در این کشور؛

د) اشاره به به‌شمار آمدن احمد منصور به‌عنوان یکی از اعضای هیأت مشورتی مرکز حقوق بشر خلیج (فارس) و سازمان دیده‌بان حقوق بشر، همچنین آخرین مدافع حقوق بشر در امارات متحده که آشکارا به فعالیت در این زمینه می‌پرداخت؛

ه) اشاره به موفقیت وی به کسب جایزه مارتین انلز برای مدافعان حقوق بشر^{۲۷}، به‌عنوان یکی از معدود و آخرین صداهای مدافع حقوق بشر در امارات متحده عربی که در مقابل موارد نقض به وقوع پیوسته در این کشور ایستادگی می‌کرد؛

و) اشاره به درخواست مرکز حقوق بشر امارات متحده عربی جهت:

- آزاد کردن بی‌درنگ و بدون قید و شرط این مدافع سرشناس حقوق بشر، رفع اتهام از او و فراهم آوردن امکان بهره‌مندی وی از تمامی حقوق خود، از جمله حق آزادی بیان؛

- ارائه بی‌درنگ اطلاعات روزآمد در زمینه وضعیت و سلامتی احمد منصور در زندان و فراهم آوردن امکان لازم برای کارشناسان سازمان ملل جهت ملاقات با او به‌منظور حصول

اطمینان از دریافت مراقبت‌های پزشکی لازم و ضروریات اولیه مورد نیاز؛

- حصول اطمینان از جبران حقوقی قرار گرفتن این فعال حقوق بشر در معرض شکنجه و

سوءرفتار در زندان و انجام تحقیقات سریع، بی‌طرفانه، مستقل و مؤثر در زمینه تمامی اتهامات مربوط به سوءرفتار با وی در زندان و به مجازات رساندن افراد مسئول با شفافیت کامل^{۲۸}؛

²⁷ Martin Ennals Award for Human Rights Defenders

²⁸ گزارش مرکز حقوق بشر امارات متحده عربی. قابل بازیابی در لینک:

۳- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور، در روز جمعه ۲ آبان ماه ۱۳۹۹، در خصوص محکومیت طرح امارات متحده عربی در زمینه تأمین بودجه برای مدرن‌سازی مقرهای بازرسی رژیم اسرائیل از سوی نهادهای حقوق بشری، مبنی بر:

(الف) درخواست سازمان دیده‌بان حقوق بشر اروپا - مدیترانه^{۲۹} از امارات متحده عربی برای لغو برنامه‌های خود در زمینه ایجاد صندوق سرمایه‌گذاری برای مدرن‌سازی مکان‌های غیرقانونی بازرسی رژیم اسرائیل از فلسطینیان؛

(ب) تأکید بر ضرورت صرف‌نظر کردن دولت امارات متحده عربی از این تصمیم و متوقف ساختن بی‌درنگ هرگونه تعامل با رژیم اسرائیل که می‌تواند به مشارکت در یا ترغیب نقض حقوق بشر در قبال فلسطینیان بیانجامد؛

(ج) اشاره به صدور بیانیه از سوی سازمان دیده‌بان حقوق بشر اروپا - مدیترانه، پس از اعلام ادم بولر^{۳۰}، ریاست شرکت مالی توسعه بین‌المللی ایالات متحده آمریکا، در روز سه‌شنبه ۲۹ مهرماه، مبنی بر قصد آمریکا، رژیم اسرائیل و امارات متحده عربی به ایجاد صندوق سرمایه‌گذاری ۳ میلیارد دلاری - صندوق ابراهیم - به منظور ارتقاء میزان سرمایه‌گذاری خصوصی در اسرائیل، کرانه غربی (مدرن‌سازی مقرها بازرسی در سرزمین‌های اشغالی فلسطین) و دیگر نقاط جهان، از جمله غرب آسیا و شمال آفریقا؛

(د) اشاره به وجود بیش از ۷۰۰ مقرر بازرسی در سراسر کرانه غربی اشغالی، که به ادعای رژیم اسرائیل برای اهداف امنیتی ضروری بوده، حال آن‌که از نگاه فلسطینیان از آن‌ها تنها به‌عنوان ابزار اشغال در راستای ممانعت به عمل آوردن از جابه‌جایی آزادانه مردم و کالاها استفاده می‌شود؛

(ه) اشاره به هشدار در خصوص منجر شدن تأمین مالی مدرنیزه کردن محل‌های بازرسی رژیم اسرائیل در کرانه باختری اشغالی، به سرپوش نهادن قابل‌توجه بر تأثیر مخرب آن‌ها بر فلسطینی‌ها و کمک به دائمی کردن روند اشغال؛

و) اشاره به اظهارات احمد نصری^{۳۱}، یکی از فعالان سازمان دیده‌بان حقوق بشر اروپا - مدیترانه، مبنی بر به شمار آمدن مقرهای بازرسی به‌عنوان نماد انقیاد و سرکوب رژیم اسرائیل و تأکید بر ضرورت تخریب آن‌ها و نه بهبود بخشیدن و مدرن کردنشان، چراکه قفسی که از طلا ساخته شده باشد نیز همچنان قفس است؛

ز) اشاره به احتمال اقدام امارات متحده عربی به توجیه عملکرد خود در این زمینه با استدلال صرف هزینه جهت مدرن‌سازی مقرهای بازرسی در راستای منفعت رساندن به فلسطینیان و اقتصاد آن‌ها: این در حالی است که امارات باید در زمینه روابط دیپلماتیک خود باهدف تحت فشار قرار دادن رژیم اسرائیل جهت برچیدن این مکان‌ها سرمایه‌گذاری کند و نه ایجاد آن‌ها^{۳۲}.

ب) موارد نقض حقوق بشر از سوی عربستان سعودی و امارات متحده عربی در سایر کشورهای منطقه

۱- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری سازمان ملل، در روز سه‌شنبه ۶ آبان ماه ۱۳۹۹، در خصوص ابتلاء بی‌سابقه کودکان یمنی به سوءتغذیه حاد و به خطر افتادن جان نسل کاملی از کودکان این کشور. نکات مهم گزارش به شرح زیر است:

الف) حاکی بودن تحلیل جدیدی از سازمان رده‌بندی مرحله‌ای امنیت غذایی یکپارچه^{۳۳} - معیاری جهانی برای اندازه‌گیری عدم امنیت غذایی - از ابتلاء بیش از یک کودک از هر چهار کودک یمنی، در برخی از نقاط این کشور، به سوءتغذیه حاد؛

ب) اشاره به اظهارات ماریکسی مرکادو^{۳۴}، سخنگوی صندوق حمایت از کودکان ملل متحده (یونیسف)، مبنی بر مشاهده بالاترین نرخ سوءتغذیه حاد در میان کودکان زیر ۵ سال در نقاط

³¹ Ahmed Nasri

³² گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست مانیتور. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.middleeastmonitor.com/20201023-rights-group-condemns-uae-plan-to-fund-modernisation-of-israeli-checkpoints>

³³ Integrated Food Security Phase Classification (IPC)

جنوبی یمن بر اساس یافته‌های سازمان رده‌بندی مرحله‌ای امنیت غذایی یکپارچه، به‌عبارت‌دیگر رسیدن تعداد کودکان مبتلا به سوء‌تغذیه حاد در سال جاری میلادی به ۵۸۷۵۷۳ تن که از ژانویه سال جاری تاکنون حدود ۱۰ درصد افزایش یافته است؛

ج) اشاره به شامل شدن تحلیل جاری این سازمان بر بخش‌های جنوبی یمن، اما به نظر می‌رسد که تحلیل آتی آن‌که بخش‌های شمالی کشور را مورد بررسی قرار می‌دهد نیز نشان‌دهنده همین روندهای نگران‌کننده باشد؛

د) اشاره به اختصاص یافتن چشمگیرترین میزان افزایش این پدیده در مناطق جنوبی یمن به افزایش ۱۵,۵ درصدی کودکان مبتلا به سوء‌تغذیه حاد شدید - شرایطی که کودکان را حدود ۱۰ برابر بیش از بیماری‌های چون، وبا، اسهال، مالاریا یا عفونت‌های حاد ریوی (بیماری‌های شایع در این کشور) در معرض خطر مرگ قرار می‌دهد؛

ه) اشاره به اظهارات تامسون فیری^{۳۵}، سخنگوی برنامه جهانی غذای سازمان ملل، مبنی بر حاکی بودن این برآورد از مشاهده عدم امنیت غذایی شدید در میان ۴۰ درصد از جمعیت مناطق مورد تحلیل قرار گرفته در این کشور - حدود ۳,۲ میلیون از جمعیت آن - تا پایان سال ۲۰۲۰ میلادی؛

و) اشاره به وخیم‌تر بودن شرایط واقعی امنیت غذایی در یمن از تحلیل‌ها و برآوردهای انجام شده و رو به وخامت نهادن آن، با توجه به متوقف شدن پی‌درپی پروژه‌های امدادرسانی و یا به تأخیر افتادن آن‌ها: این در حالی است که بر اساس این برآوردها گمان می‌رفت که بهای مواد غذایی ثابت یابد، درحالی‌که این اتفاق روی نداد و در حقیقت، در قیاس با دوران پیش از جنگ به‌طور متوسط ۱۴ درصد افزایش پیدا کرد؛

ز) اشاره به بی‌جاشدگی برخی از خانواده‌های یمنی برای سومین و حتی چهارمین بار و از این‌رو، کاهش شدید میزان توانایی آن‌ها برای تطابق یافتن با شرایط جدید؛

ح) اشاره به اظهارات لیز گراند، مسئول هماهنگی امور بشردوستانه سازمان ملل برای یمن، مبنی بر هشدار سازمان ملل، از ماه ژوئیه سال جاری میلادی، در خصوص قرار

³⁴ Marixie Mercado

³⁵ Tomson Phiri

داشتن یمن در آستانه بحران فاجعه‌بار امنیت غذایی و خطر از دست رفتن نسل کاملی از کودکان این کشور در صورت عدم خاتمه جنگ در شرایط کنونی؛
(ط) اشاره به در مخاطره قرار داشتن جان یکصد هزار تن از کودکان یمنی زیر پنج سال و برشمردن حمایت جامعه جهانی از طرح‌های امدادسانی، به‌عنوان تنها راه مقابله با این فاجعه که در حال حاضر به شدت با کمبود بودجه روبه‌رو بوده و تنها ۴۲ درصد از هزینه آن تأمین شده است؛

(ی) اشاره به نیاز ۸۰ درصد از مردم یمن - بیش از ۲۴ میلیون نفر - به نوعی از امدادها و حمایت‌های بشردوستانه، از جمله حدود ۱۲,۲ میلیون کودک و قرار داشتن ۲۳۰ منطقه از ۳۳۳ منطقه این کشور (۶۹ درصد آن) در معرض خطر قحطی؛
(ک) این در حالی است از ۳,۲ میلیارد دلار بودجه لازم برای سال ۲۰۲۰ میلادی، تا اواسط اکتبر سال جاری، تنها ۱,۴ میلیارد دلار تأمین شده است.^{۳۶}

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

^{۳۶} گزارش پایگاه خبری سازمان ملل. قابل بازیابی در لینک: